

Elhuyar Euskara-Gaztelania Hiztegi Txikia Office 2003, 2007 eta 2010erako

Eskuliburua

**HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA**

Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza

**DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
POLÍTICA LINGÜÍSTICA Y CULTURA**

Viceconsejería de Política Lingüística

1. Hasierakoak

Eskuliburu honetan, Word testu-prozesadorean integratutako Elhuyar EU/ES Hiztegi elebiduna (Euskara-Gaztelania/Castellano-Vasco) kontsultatzeko modua azalduko dugu. Bertsio honetan integratutako hiztegia Elhuyar EU/ES Hiztegi Txikia da.

Tresna honek euskarazko edo gaztelaniazko hitz batek beste hizkuntzan (*euskara* → *gaztelania*, *gaztelania* → *euskara*) dituen itzulpenak edo ordainak eskaintzen dizkio erabiltzaileari.

Windows 2000/XP/Vista/Windows 7 sistema eragilea instalatuta duten ordenagailuetan dabil tresna hau. Hiztegi-kontsulta *Microsoft Word 2003*, *Microsoft 2007* edo *Microsoft Word 2010* aplikazioan integratzen da, Microsoft Word testu-prozesagailuaren *Erreferentzia* panelean hain zuzen, beste hizkuntzetako hiztegiak kontsulta daitezkeen modu berean.

2. Instalazioa

Elhuyar EU/ES Hiztegiaren plug-in-a testu-prozesadorean integratzeko, nahikoa da *ElhuyarEUESHiztegia.msi* fitxategian bi aldiz klik egitea eta, hortik aurrera, instalaziorako laguntzaileak ematen dituen argibideak jarraitzea.

1. irudia: Instalatzailearen lehen pantaila

3. Erabilera

Elhuyar EU/ES hiztegien kontsulta egiteko, *Erreferentzia* panelak pantailan ikusgai egon behar du. Panela aktibatzeko hiru modu daude:

1. Goiko menutik: *Tresnak* → *Hizkuntza* → *Itzuli...* aukeratuz (Office 2003) edo *Berrikusi* → *Itzuli* aukeratuz (Office 2007/2010)
2. Hitzaren gainean eskuineko botoiari klik eginez eta *Itzuli* aukeratuz
3. Hitzaren gainean *ALT* + *klik* eginez (*ALT* botoia sakatuta mantendu behar da klik egiten den bitartean).

Panela ikusgai dugularik, nahikoa da paneleko lehenengo kutxan kontsultatu nahi dugun hitza idaztea, ondoren iturburu-hizkuntza (ikus 2. irudian *Hemendik* zerrenda) eta helburu-hizkuntza (ikus 2.irudian *Hona* zerrenda) aukeratzea eta azkenik botoi berdea sakatzea azpian ordainak ikusteko. Kontsultatu nahi dugun hitza euskarazkoa bada, *Hemendik* zerrendan *Euskara* eta *Hona* zerrendan *Gaztelania (Espainia - Modernoa)* aukeratu behar dira. Gaztelaniazkoa bada, aldiz, *Hemendik* zerrendan *Gaztelania (Espainia - Modernoa)* eta *Hona* zerrendan *Euskara*.

Erreferentzia

Bilatu hau (jatorrizko instalazioaren hizkuntzan):
 etxe

Erreferentzia-liburu guztiak

Atzera

Itzulpena

Itzuli hitz edo esaldi bat.
 Hemendik Euskara
 Hona Gaztelania (Espainia - Modernoa)

Bidali dokumentua itzultzeko Internet bidez enkriptatu gabeko HTML formatuan

Itzulpen-aukerak...

Hiztegi elebiduna

etxe.

iz. 1. [*erakina*] casa. *Zurezko etxea:* casa de madera. 2. [*bizilekua*] casa, vivienda, hogar. *Etxean bazkaltzen dut:* como en casa. *Etxeke lanak:* labores del hogar. 3. (hitz-elkarteetan bigarren osagai gisa) edificio, casa. *Kultura-etxea:* casa de cultura. *Zoro-etxea:* manicomio. 4. familia; linaje, casa. *Etxe oneko alaba:* hija de buena familia. *Valoisko etxea:* la casa de Valois. 5. [*enpresa*] casa comercial, empresa, firma. 6. (hitz-elkarteetan bigarren osagai gisa) (Teknol.) soporte, estructura; porta-. *Golde-etxea:* el soporte del arado. *Barauts-etxea:* portabrocas. **etxe orratz.** rascacielos. **etxea gobernatu.** gobernar/llevar/dirigir la casa.

etxeke.

iz. 1. (batez ere pl.) miembro de la familia, familiar; los de casa. 2. criado, -a, sirviente, -a. *Etxeke mutilak lagundu zion:* le ayudó el criado (de la casa). **etxeke egin/bihurtu.** hacerse habitual/frecuente/familiar. *Guri hain etxeke bihurtu zaiguna:* lo que se nos ha hecho tan habitual.

etxekotu, etxeko(tu), etxekotzen.

da/du ad. 1. familiarizar(se); naturalizar(se); habituar(se), acostumbrar(se). *+du ad.* 2. [*animalia*] domesticar.

2. irudia: Kontsulta baten adibidea

Erreferentzia panela aktibatzeke 2. eta 3. moduak erabiliz gero, ez da beharrezkoa lehenengo kutxan kontsultatu nahi den hitza idaztea, automatikoki kurtsorea dagoen hitza agertuko da kutxan.

Kontsultak gehiago azkartze aldera, testuaren hizkuntza ezarrita edukiz gero, ez da beharrezkoa iturburu-hizkuntza aukeratzea, automatikoki testuaren hizkuntza erabiliko baitu horretarako. Testuaren hizkuntza ezartzeko ikus **3.1. Hizkuntza aukeratzea** atala. Jatorrizko hizkuntzak hiztegi bat baino gehiago instalaturik izanez gero, helburu-hizkuntza ongi dagoen begiratu behar da.

Dokumentu bat idazten denean, askotan gertatzen da testuan idatzitako hitza flexionatua egotea (etxeko, amaren,...) eta zuzenean hiztegi-sarrera ez izatea. Hori dela eta, kontsulta egin aurretik lematizazio-prozesua aplikatzen zaio testuko hitzari eta bilaketak lemaren gainean burutuko dira (ikus **3.2 Lematizazioa** atala).

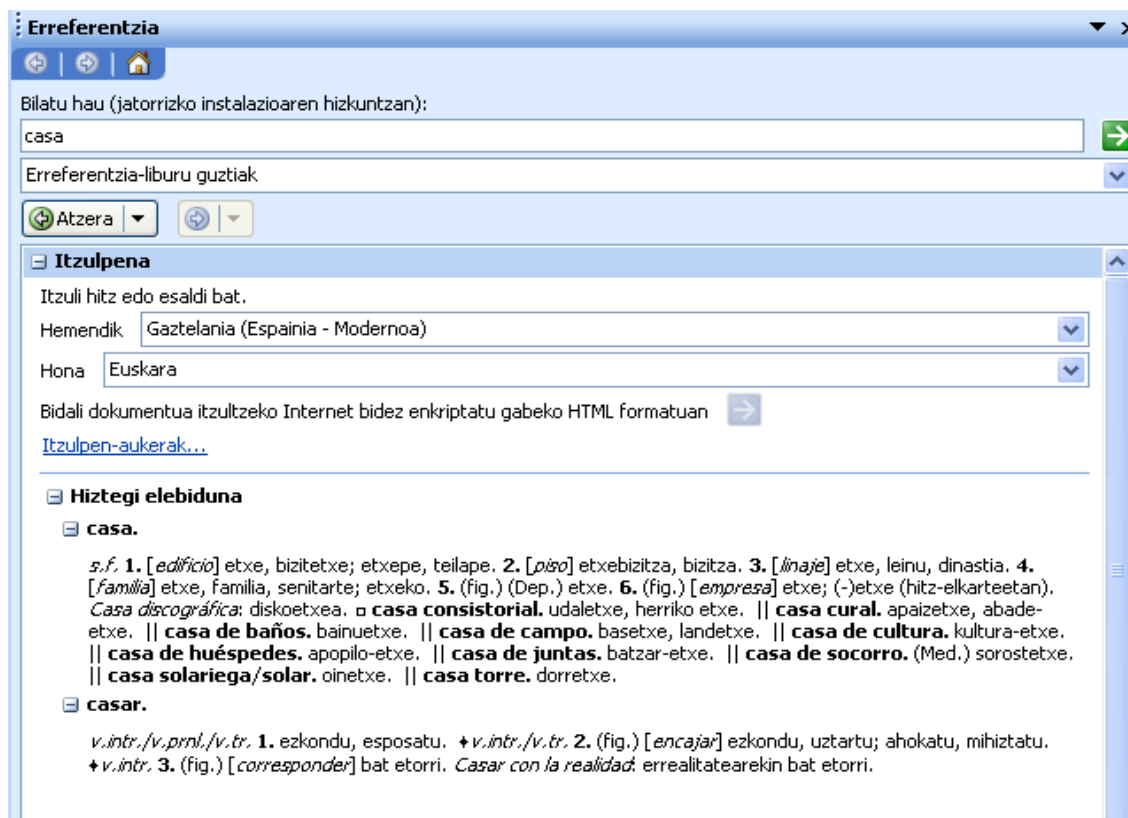
3.1 Hizkuntza aukeratzea

Dokumentu berri baten hizkuntza aukeratzeko, *Tresnak* menuko **Hizkuntza** → **Ezarri hizkuntza** (Office 2003) edo **Berrikusi** → **Hizkuntza** (Office 2007/2010) aukeran *Euskara* edo *Gaztelania (Espainia - Modernoa)* — dagokiona — aukeratu behar dira.

Dagoeneko osatua dagoen testu baten edo hitz bakar baten gainean hizkuntza aukeratzeko, aurreko urrats berak egin behar ditugu, testu osoa edo delako hitza hautaturik dugula.

3.2 Lematizazioa

Testuko hitz flexionatutik (*gizartea, gizartean, ...*) lema (*gizarte*) topatzeko prozesua da. Lematizazio-prozesua kontsulta egin aurretik aplikatzen da, testuan idatzitako hitzaren gainean edo zuzenean *Bilatu hau* kutxan idatzitako hitzaren gainean. Lema bakoitzeko, bilaketa bat egin behar da hiztegian. Adibidez, *etxeko* hitza kontsultatzen badugu, honek hiru lema bueltatuko dizkigu: *etxe, etxeko* eta *etxekotu*. Hirurak hiztegi-sarrerak direnez, hiru sarreren ordainak ikusiko ditugu Erreferentzia panelaren emaitzan (ikus 2. irudia).

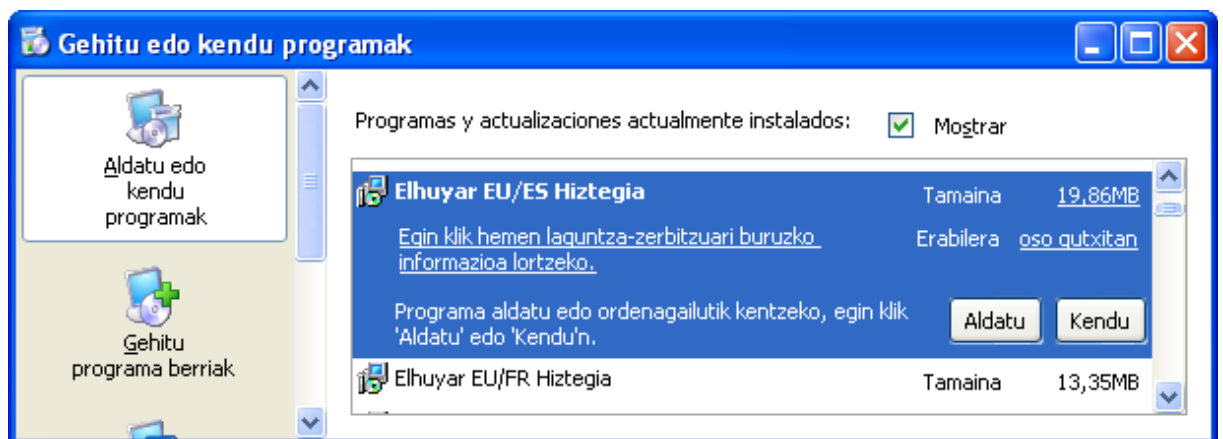
3. irudia: Kontsulta baten adibidea (II)

Lematizazio-prozesua bereziki interesgarria da euskararen kasuan, baina gaztelaniaren kasuan ere aplikatzen da. Esaterako, *casa* hitza kontsultatuz gero *casa* eta *casar* lemak agertuko zaizkigu (ikus 3. irudia).

4. Desinstalazioa

Gure tresnaren funtzioak eta baliabideak Word testu-prozesadoretik kendu ahal izateko (menu-aukera berriak...), hauxe egin behar da:

- *Hasi* menutik *Ezarpenak* → *Kontrol-panela* hautatu
- *Gehitu/Kendu programak* aukera hautatu
- *Instalatu/Desinstalatu* fitxako zerrendan, egin klik bi aldiz “Elhuyar EU/ES Hiztegia” aukeran (ikus 4. irudia).

4. irudia. Programak gehitu edo kentzeko pantaila

Hori eginda, produktuak erabiltzen dituen hiztegi eta liburutegi guztiak gure sistematik ezabatu egingo dira.